

Bergetløkka skal bevares – en prosess til ettertanke

*Av Øyvind Eek-Jensen og Anders Næss, listekandidat og ordførerkandidat for Kongsberglista
Laagendalsposten 02. august 2019, kl. 13:22*

Kommunestyrets vernepris ble tidligere i år tildelt beboerne i Gamlegrendåsveien 20. Prisen er en honnør for stor restaureringsinnsats og bidrar dessuten til å sette fokus på bevaringsprosjekter rundt om i kommunen. Etter prisutdelingen har eiendommen igjen kommet i fokus, blant annet gjennom reportasjer og innlegg i Lp.

Nevnte eiendom var lenge i kommunalt eie. Ved avhending til de nye eierne valgte kommunen å skille ut en tilhørende løkke, kjent som Bergetløkka. Denne løkka ble senere makeskiftet med det kommunale Kongsberg Tomteselskap AS, som ønsket å selge den videre til en privat utbygger. Like etter prisutdelingen mottok naboene nabovarsel om en kompakt fortetting med boliger på denne tilstøtende løkka. Her skal seks boliger presses inn på et svært begrensete areal, med store inngrep på grunn av vanskelige forhold for vei, vann og avløp.

I et brev til Tomteselskapet i desember 2018 uttalte fylkeskonservatoren følgende: «Vi vurderer tunet og løkka med steingjerdet til samlet sett å være et kulturmiljø med høy verneverdi» og «Vår primære anbefaling er at det ikke bygges boliger på løkka». Uttalelsen er først blitt allment kjent i ettertid. Byantikvaren har enda ikke fått uttalt seg formelt om planene, men hun sier til Lp at løkka er bevaringsverdig: «Det er en løkke fra aller eldste tiden da Kongsberg var sølvverksby. Det er en sammenheng mellom disse løkkene og sølvverksminnene».

Prisvinnerne uttalte at de vil levere tilbake verneprisen, hvis en slik utbygging finner sted. En tydeligere illustrasjon på konflikten mellom å ta vare på Kongsbergs rike kulturarv og kommunens fortetningspolitikk kan man neppe tenke seg.

Det er betenkelig at planprosessen kunne komme så langt før reelle opplysninger om bevaringsverdier o.l. ble allment kjent for politikere og innbyggere. Dette ble først og fremst synliggjort da naboene gikk ut i mediene med sine innvendinger. I ettertid har det vært frisk meningsutveksling i Lp. For oss er det oppsiktsvekkende at Kongsberg Tomteselskaps daglige leder så til de grader er med på dette.

Selvfølgelig har naboer krav på å bli hørt og selvfølgelig skal deres syn tas på alvor. Når det kreves må kommunens politiske organer kunne gripe inn og endre planvedtak når nye og supplerende opplysninger foreligger. Det har skjedd i saken med Bergetløkka. Etter vedtak i UMU 24. juni har kommunen derfor nå sendt et forhåndsvarsel om midlertidig forbud mot tiltak på eiendommen for å få en ny vurdering av arealbruken.

Byggesaken er i sannhet en prosess til ettertanke. Kongsberglista har måttet stoppe flere uheldige prosjekter i denne perioden, og har nå fått satt i gang arbeidet med en ny byutviklingsplan hvor byens historiske egenart og bebyggelse skal tillegges betydelig vekt. Prosjektet omfatter også arbeidet med ny verneplan og med retningslinjer for eventuell fortetting i disse områdene. Vår klare mening er at nye bygg i størst mulig grad skal tilpasses byggeskikk på stedet.

Kongsberg har et løkkelandskap som er unikt, men hvor mange er bygd ned i stor stil. På bakgrunn av de opplysningene som etter hvert har fremkommet er Kongsberglista tydelige på at Bergetløkka skal bevares ubebygd.